

Mashhad University of
Medical Sciences

Navid No

Journal homepage: <https://nmj.mums.ac.ir/>کمیته تحقیقات دانشجویی
معاونت پژوهش و فناوری
دانشگاه علوم پزشکی مشهد*Review Article*

The Effect of Tele-Nursing in Supporting Caregivers of Patients during the COVID Pandemic: A Systematic Review

Akram Gazerani¹ , Abbas Heydari*²

1. PhD Student of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

2. Professor, Professor, Department of Medical Surgical Nursing, Nursing and Midwifery Care Research Center, School of Nursing and Midwifery, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran. (Corresponding author) Corresponding author: HeidaryA@mums.ac.ir

Received: 31 July 2023; Revised: 4 October 2023; Accepted: 7 February 2024

Abstract

Background and Aims: tele nursing has become increasingly important in supporting caregivers of Covid-19 patients. Technology can help nursing in such situations. This study reviews the effect of tele nursing on caregivers in the Covid.

Materials and Methods: The present study was a systematic review on the impact of remote nursing programs in supporting and meeting the needs of caregivers of patients' families during the COVID era. The search for observational and interventional articles published in English in PubMed, CINAHL, Embase, Scopus and Web of Science was conducted in the period of 2019 to 2022 with the keywords tele nursing, tele health, family, caregivers, COVID. After completing the search and evaluation of articles using the JBI checklist and articles that have entry criteria, the study was entered.

Results: 2126 related articles published between 1991 and 2022 were identified in the initial search. After removing irrelevant articles, finally 6 articles were examined. Tele-nursing has had a significant impact on improving satisfaction and knowledge, self-efficacy and efficiency and reducing the burden of care, the perceived stress of caregivers in the era of Covid-19.

Conclusion: In other words, tele nursing can help caregivers learn more about COVID-19 and how to care for their loved ones at home. It can also help them feel less alone and more supported. However, it is important to make sure that all caregivers have access to the technology and resources they need to use tele nursing effectively.

Keywords:

Tele Nursing; Tele Health; Outcome; Family; Caregivers; COVID.

Cite this article as: Gazerani A, Heydari A. The Effect of Tele-Nursing in Supporting Caregivers of Patients during the COVID Pandemic: A Systematic Review. Navid No, 2023; 26(88): 68-79. <https://doi.org/10.22038/nmj.2024.74076.1409>

E-ISSN: 2645-5927 / P-ISSN: 2645-5919

Copyright: © 2023 by the author.

Open Access: This is an open access article under the CC BY license[\(http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/\)](http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Publisher's Note: Mashhad University of Medical Sciences remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Mashhad University of
Medical Sciences

نوید نو

Navid No

Journal homepage: <https://mnj.mums.ac.ir/>

کمیته نفعات دانشجویی
معاونت پژوهشی و فناوری
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نوع مقاله (مروری)

تأثیر پرستاری از راه دور در حمایت از مراقبین بیماران مبتلا به کووید-۱۹ در دوران پاندمی کووید: یک مرور سیستماتیک

اکرم گازرانی^۱، عباس حیدری^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۲. استاد، مرکز تحقیقات مراقبتهای پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

پست الکترونیک نویسنده مسئول: heidaryA@mums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۱۲، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۱۸

چکیده

مقدمه و هدف: پرستاری از راه دور در حمایت از مراقبین بیماران در دوران کووید-۱۹ از اهمیت بسزایی برخوردار است. فناوری می تواند در چنین شرایطی به پرستاری کمک کند. این مطالعه به بررسی تأثیر پرستاری از راه دور بر مراقبان مبتلا به کووید می پردازد.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر مروری نظام مند بر تأثیر برنامه های پرستاری از راه دور در حمایت و رفع نیازهای مراقبین خانواده بیماران در دوران کووید-۱۹ بود. جستجوی مقالات مشاهده ای و مداخله ای منتشر شده در Embase, Scopus, CINAHL, PubMed و Web of Science در بازه زمانی ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ با کلیدواژه های COVID, caregivers, Family, Tele Health, tele Nursing انجام شد. پس از تکمیل جستجو و ارزیابی مقالات با استفاده از چک لیست JBI، مقالاتی که دارای معیارهای ورود هستند، وارد مطالعه شد.

یافته ها: ۲۱۲۶ مقاله مرتبط منتشر شده بین سال های ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۲ در جستجوی اولیه شناسایی شدند. پس از حذف مقالات بی ربط، در نهایت ۶ مقاله مورد بررسی قرار گرفت. پرستاری از راه دور تأثیر بسزایی در بهبود رضایت و دانش، خودکارآمدی، کارایی، کاهش بار مراقبت و استرس درک شده مراقبین در دوران کووید-۱۹ داشته است.

نتیجه گیری: پرستاری از راه دور می تواند به مراقبین کمک کند تا در مورد COVID-19 و نحوه مراقبت از عزیزان خود در منزل اطلاعات بیشتری کسب کنند. با این حال، مهم است که اطمینان حاصل شود که همه مراقبان به فناوری و منابع مورد نیاز برای استفاده مؤثر از پرستاری از راه دور دسترسی دارند.

کلمات کلیدی

پرستاری از راه دور، سلامت از راه دور، پیامد، خانواده، مراقبین، کووید.

مقدمه

بیماری کووید حاکی از وجود بیش از ۱۵۰ میلیون مورد تایید شد که منجر به مرگ بیش از سه میلیون نفر در سراسر جهان شد. با توجه به شیوع بالای بیماری کووید و درگیری ناگهانی دستگاه تنفسی به ویژه دیسترس تنفسی و آسیب حاد ریه نیاز به دریافت درمان و مراقبت های ویژه دارند(۱).

به لحاظ ایمنی خانواده‌ها در طول پاندمی کووید مستلزم محدود کردن حضور فیزیکی خانواده در کنار بیماران بستری در بیمارستان است(۲). با شیوع کووید ۱۹ مراقبین به دلیل کاهش دسترسی به منابع، انزوا به شدت در آنها افزایش یافت زیرا بدون کمک یک سیستم مراقبت بهداشتی مسئولیت مراقبین افزایش یافته، همچنین موانع زیادی برای آنها جهت حضور در بیمارستان وجود داشت که بار مراقبت در آنها را نیز افزایش می دهد(۳). مراقبین در دوران کووید با چالشهای متعددی مواجه شده اند. آن دسته از افرادی که نقش مراقبت کننده را بر عهده می گیرند. اغلب با فشارهای روحی و جسمی متعددی مواجه می شوند که احتمالاً به دلیل احساس غرق شدن یا عدم آمادگی برای نقش خود ایجاد می شود(۲). مهمترین منابع استرس و ارتباط با خانواده عبارتند از عدم موفقیت در فرایند ارتباط فعال بین بیماران و خانواده و عدم آگاهی خانواده از روند درمان و وضعیت بحرانی بیماران است(۴). روابط و احساسات نومید کننده ناشی از فشار مراقبان بدون حمایت اجتماعی می تواند در فرایند مراقبت احساس اضطراب و تعارض ایجاد کند و فشار و پریشانی بیشتری را تجربه کنند(۲). حمایت خانواده به ویژه در مواقع بحران از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابراین حمایت لازم است تا مراقبین بتوانند نقش خود را ادامه دهند(۵).

مداخلات مختلفی برای شناسایی و کاهش بار روانی خانواده بیمار مبتلا به کووید وجود دارد که انتخاب مداخلات بر اساس شناخت منبع استرس و مشکلات آنها است(۶). امروزه ارتباطات مبتنی بر وب به عنوان یکی از تسهیلات عملی برای ارتباط آموزش و انتقال اطلاعات در نظر گرفته می شود که مزایای بیشتری از جمله دسترسی آسان و کاهش نیاز به حضور فیزیکی دارد. استفاده از وب به عنوان یکی از روشهای نوین ارتباطی شناخته شده است(۵، ۶) و پرستاری از راه دور در حمایت از مراقبین بیماران کووید-۱۹ در طول همه گیری اهمیت فزاینده ای پیدا کرده است. مراقبین نقش مهمی در مراقبت و رفاه بیماران دارند و حمایت مناسب از آنها ضروری است(۲).

راهبردهای پرستاری از راه دور پتانسیل بهبود دسترسی به مراقبت و کیفیت مراقبت را ارائه می دهند و در عین حال بار مراقبتی مراقبین خانواده را کاهش می دهند(۷). خدمات پرستاری از راه دور به طور فزاینده ای به عنوان بخشی از مراقبت های مبتنی بر جامعه برای شرایط مزمن سلامت روان گنجانده می شود(۷، ۸). مداخلات پرستاری از راه دور به متخصصان مراقبت های بهداشتی اجازه می دهد بدون تماس فیزیکی مستقیم از مراقبین بیماران COVID-19 حمایت و راهنمایی کنند. این مداخلات از بهداشت راه دور، گروه های پشتیبانی مجازی و منابع آموزشی آنلاین برای کمک به مراقبان در مدیریت مراقبت از عزیزانشان استفاده می کنند(۲). همچنین مراقبت از راه دور این ابزار موثری برای بهبود دسترسی و تداوم بهبود نتایج و کاهش هزینه ها باشد بحران هایی را که ممکن است منجر به بستری شدن در بیمارستان شود را کاهش دهد و هزینه های مراقبت بهداشتی را کاهش و کیفیت نتایج مراقبت را بهبود بخشد(۹). در طول بحران کووید-۱۹ نیز پرستاری از راه دور یک استراتژی موثر برای دادن مهارت های لازم به مراقبین

مداخلاتی بر کیفیت خواب بیماران نارسایی قلبی موثر است.

در این مطالعه جستجو با استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی الکترونیکی PubMed، CINAHL، Scopus EMBASE و Web of Science در بازه زمانی ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ توسط دو محقق به طور مستقل و تحت نظارت یک کتابدار تحقیقات سلامت برای یافتن مقالات مرتبط انجام شد. همچنین فهرست‌های مراجع در مطالعات به صورت دستی برای مقالات مرتبطی که در جستجوهای پایگاه داده پیدا نشدند، مورد بررسی قرار گرفت. استراتژی جستجوی ما شامل ترکیبی از عبارات اصلی "tele nursing" و "covid" و "caregivers" با استفاده از عناوین موضوع پزشکی (مش) و واژه‌های مرتبط بود. استراتژی کامل جستجوی الکترونیکی در جدول ۱ نشان داده شده است.

برای ارائه بالاترین کیفیت مراقبت است (۱۰). با استفاده از طیف وسیعی از فناوری ارتباطی مانند تلفن، ایمیل، اینترنت می‌توان بر مشکلات زمان مسافت غلبه و مراقبت‌های پرستاری بهتر را ارائه نمود (۱۱). با توجه اهمیت پرستاری از راه دور در دوران بحران و پاندمی مطالعه حاضر با هدف بررسی سیستماتیک تاثیر پرستاری از راه دور در حمایت از مراقبین انجام شد. نتایج حاصل از این مطالعه مرور سیستماتیک می‌تواند در ارتقاء مداخلات پرستاری جهت بهبود حمایت و رفع نیازهای مراقبان خانواده بیماران استفاده گردد.

روش کار

این بررسی سیستماتیک طبق توصیه‌های PRISMA در سال ۲۰۲۲ انجام شد. سوال مطالعه بر مبنای PICOTS طراحی شده است که بر اساس مطالعات چه

جدول ۱: کلید واژه‌های جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی

tele nursing	" tele nursing " OR " tele health" OR " tele care "
caregivers	" caregivers " OR "family"
covid	"covid" OR "corona virus"
Search	tele nursing "AND" covid " AND" caregivers"

۲۱۲۶ مقاله در پایگاه‌های Scopus، Medline، Embase، Web of Science یافت شد. پس از حذف مقاله تکراری و متناقض ۶ مقاله باقی ماند. ارزیابی کیفیت مطالعات با استفاده از چک لیست‌های ارزیابی JBI طراحی شده به طوریکه قضاوت (بله، خیر، نامشخص، نامشخص و غیرقابل اجرا) از طریق ۹ سوال ارزیابی شد که هدف آن ارزیابی طرح تحقیق مطالعه و اعتبار نتایج آن است. به طور خاص، چک لیست JBI روابط تصادفی مطالعه، شباهت‌های افراد در گروه‌های

استخراج داده‌ها

پس از جستجو پایگاه‌های مذکور، کلیه مقالات به دست آمده جهت غربالگری وارد نرم افزار Endnote شدند. پس از حذف موارد تکراری، مقالات از نظر واجد شرایط بودن توسط دو محقق به صورت مستقل مورد بررسی قرار گرفتند و در صورت اختلاف نظر از طریق محقق سوم به اجماع رسیدند.

شدند(۱۲). دو ارزیاب به طور مستقل کیفیت مقالات را ارزیابی کردند و اختلافات از طریق گفتگو حل شد. مقاله دارای معیارهای ورود بوده و حذف نشدند(جدول ۲).

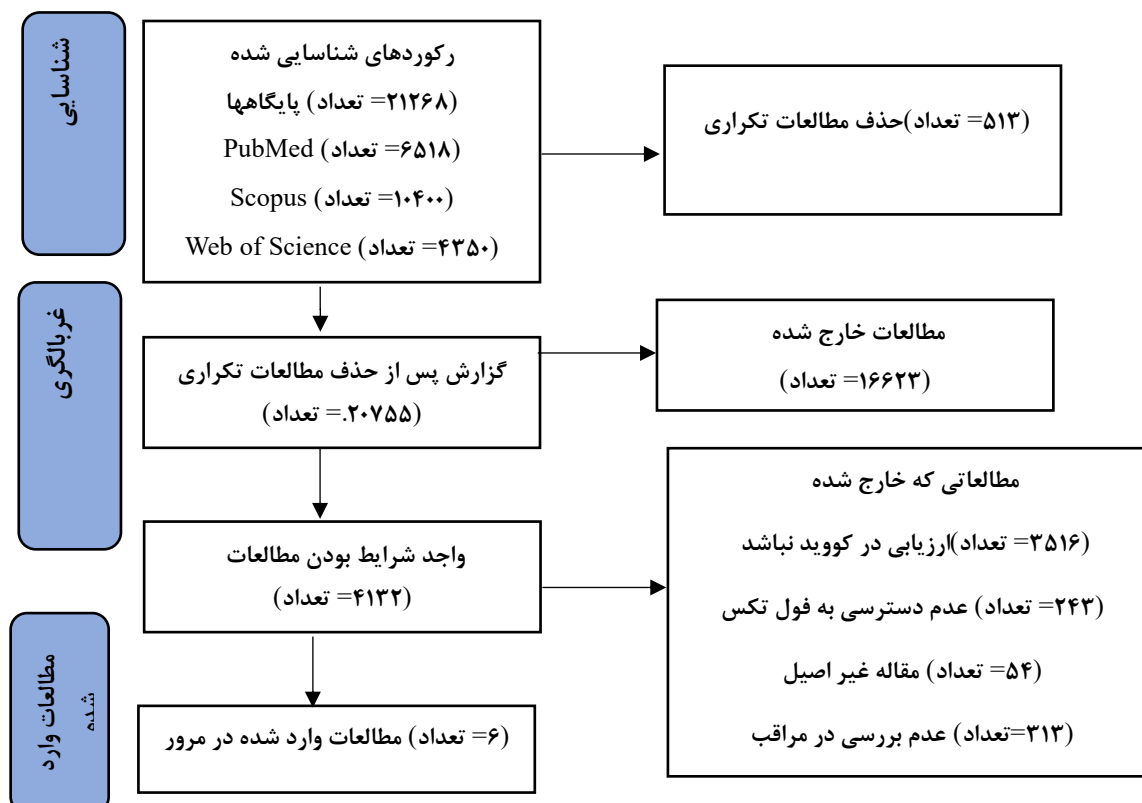
مقایسه شده و نوع مراقبتی که دریافتی، وجود گروه کنترل، وجود اندازه گیری های قبل و بعد از مداخله، را ارزیابی می کند. مقالاتی که دارای بالاترین معیار (۵≤، پاسخ بله) و ارزیابی ورود کلی بودند، وارد مطالعه

جدول ۲: ارزیابی کیفیت مقالات استفاده از پرستاری از راه دور در مراقبین بیماران در دوره کووید

تصمیم	نمره	طرح	نویسنده اول	شماره
ورود	۹/۱۱	نیمه تجربی	Raesi(2021)	۱.
ورود	۱۰/۱۱	ترکیبی	Inpicha Mamom(2022)	۲.
ورود	۹/۱۱	نیمه تجربی	Noha Ahmed(2021)	۳.
ورود	۸/۱۱	نیمه تجربی	Amr(2021)	۴.
ورود	۹/۱۱	تجربی	Esmail Shariati(2021)	۵.
ورود	۶/۸	مقطعی	Maria Auxiliadora Rodrigues(2021)	۶.

مقاله کامل، غیراصیل بودن مقاله از جمله (نامه به سردبیر، دستورات عملی یا چکیده کنفرانس و مقاله مروری) از مطالعه خارج شدند و در نهایت ۶ مقاله مورد بررسی قرار گرفت(نمودار ۱).

در مجموع ۲۱۲۶ مقاله مرتبط در جستجو شناسایی شد. پس از حذف مقالات غیر مرتبط در مرحله اول ۱۶۱۳ مقاله مورد بررسی قرار گرفت که از میان آنها مقالات به علت نپرداختن به پرستاری از راه دور در مراقبین، نبودن در دوران کووید، در دسترس نبودن

نمودار ۱: شناسایی و ثبت مطالعات از طریق پایگاه های اطلاعاتی

یافته ها

این مطالعه مقالاتی را که بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ منتشر شده بود، مورد بررسی قرار داد. مطالعات مورد بررسی توصیفی و مداخله‌ای بودند (جدول ۲). مطالعات مورد بررسی شامل یک مطالعه ترکیبی، یک مطالعه مقطعی، ۳ مطالعه نیمه تجربی و یک مطالعه تجربی بود. عواملی از جمله نویسنده اول، مطالعه، طرح مطالعه، سال انتشار، حجم نمونه، تاثیر پرستاری از راه دور بر مراقبین از مطالعات استخراج شدند.

مجموع ۶ مقاله مورد بررسی قرار گرفت. محیط مطالعات انجام شده منزل بود. نتایج نشان داد که پرستاری از راه دور به طور قابل توجهی نتایج را برای مراقبان بهبود بخشید و بار مراقبت را کاهش داد. طرح های مطالعات انجام شده شامل ۴ مطالعه نیمه تجربی، یک مطالعه کارازمایی بالینی و یک مطالعه مقطعی بود. سطح شواهد مطالعات براساس چک لیست جی بی آی (JBI) مورد بررسی قرار گرفتند. در یک مطالعه بیماران و مراقبین را برای بررسی تأثیر فناوری‌های بهداشت از راه دور انتخاب کردند (۵) و ۵ مطالعه دیگر مراقبان را برای اندازه‌گیری تأثیر سلامت از راه دور بر روی آنها انتخاب کردن (۱، ۳، ۶، ۸، ۱۱). یک مقاله بر مراقبان بیماران سالمند تمرکز داشتند (۳) و مقالات دیگر بر مراقبان بیماران بالغ متمرکز بودند (۱، ۵، ۶، ۸، ۱۱). در مطالعات انجام شده بیماران مبتلا کووید، یک مورد مراقبتهای زخم بستر و یک مورد سالمندان بودند. اکثریت مقالات بیشتر از ۶۰ شرکت کننده داشتند و تنها یک مورد ۳۶ شرکت کننده داشت. استفاده از فناوری و مداخلات فن‌آوری‌های پرستاری از راه دور مورد استفاده در مطالعات عبارتند از: ویدئو کنفرانس، تلفن و استفاده از وب، تماس تصویری و ارسال پیام بود. ویدئو متداول ترین فناوری استفاده شده بود. مداخلات ارائه شده از طریق فناوری‌ها شامل: آموزش، مشاوره، حمایت اجتماعی، جمع آوری

داده ها و نظارت و ارائه مراقبت های بالینی بود. یکی از رایج ترین کاربردهای سلامت از راه دور، ارائه آموزش به مراقبین و ارائه مشاوره بود. اقدامات شامل یک راهنمای حرفه ای، فیلم های آموزشی، جلسات گفتگوی آنلاین، صفحه ایمیل و پیام، صفحه وب برای ارائه اطلاعات به مراقبین، کانال های ارتباطی و حمایت برای تسکین ناراحتی آنها بود. در ۵ مطالعه برای ارائه خدمات مشاوره ای و مراقبتی بیماران کووید از پرستاری راه دور استفاده کردند و از طریق ویدئو کنفرانس خدمات نظارتی، مشاوره و مدیریت ارائه شد. به طور کلی، تمام مراقبین از مراقبت از بیماران خود راضی بودند که با توجه به لزوم رعایت فاصله گذاری فیزیکی و اجتماعی برای محافظت در برابر بیماری کرونا، مراقبین از مراقبت از راه دور استقبال کردند. (۱)، ۵، ۶، ۸، (۱۱).

در مطالعات محققان جلسات ارائه مشاوره و آموزش از طریق ویدئو کنفرانس برای مراقبین ترتیب دادند. به طوریکه در مطالعه رئیسی و همکاران (۲۰۲۱) از، یک سیستم نظارت خانگی طراحی شده برای بیماران مبتلا به کووید استفاده شد که بار مراقبتی مراقبین را به طور موثر کاهش داد (۸). در مطالعه ماموم (Mamom) و همکاران (۲۰۲۲) پرستاری از راه دور در پانسمان کردن، تغییر پوزیشن، نظارت و ارزیابی زخم بستر تاثیر داشت (۱۱). در مطالعه نوحا احمد (Noha Ahmed) (۲۰۲۲) پرستاری از راه دور در عملکرد و خودکارآمدی مراقبین تاثیر داشت (۳). در مطالعه عمار (Amr) (۲۰۲۱) استفاده از پرستاری از راه دور در کاهش بار، ارتقای دانش و بهبود راهبردهای مقابله ای در بین مراقبان خانواده مؤثر بود (۱۰). در مطالعه شریعتی (۲۰۲۱) ارتباط مبتنی بر وب بر استرس درک شده مراقبین تأثیر داشت (۶). در مطالعه رودریگوس (Rodrigues) (۲۰۲۱) پرستاری از راه دور در به

پرستاری از راه دور در خانه ممکن است به رفع چالش افزایش هزینه ها کمک کند. اگرچه امروزه پرستاری از راه دور محدود است، اما احتمالاً سلامت از راه دور در منزل به طور گسترده تری اجرا شده زیرا سیاست گذاران موانع نظارتی را کاهش داده اند و ارائه دهندگان بر بهبود استراتژی های بهداشت از راه دور برای رفع نیازهای خانواده ها تمرکز می کنند(۴).

کارگیری راهبردهای مراقبت های بهداشتی و کاهش آلودگی در بیماران توسط مراقبین موثر بود(۵).

راهبردهای پرستاری از راه دور دسترسی به مراقبت را تسهیل می کند و کیفیت مراقبت را ارائه می دهند و در عین حال فشار بر مراقبان خانواده را کاهش می دهند(۱). برای سیستم های مراقبت های بهداشتی،

جدول ۳: خلاصه اطلاعات توصیفی مطالعات

نتایج	حجم نمونه	طرح مطالعه	عنوان	نویسنده اول (سال) نام کشور
میانگین نمره ی بار مراقبتی در کل و مؤلفه های آن بعد از مداخله نسبت به قبل از آن کاهش معناداری داشت	۱۲۰ مراقب بیمار کووید	نیمه تجربی	بررسی تأثیر پرستاری از راه دور بر بار مراقبتی مراقبین خانوادگی بیماران کووید	رئیزی (۲۰۲۱) (۸) ایران
پرستاری از راه دور در پانسمان، تغییرپوزیشن، نظارت و ارزیابی زخم بستر تأثیر داشت.	۷۰ مراقب بیمار	ترکیبی	پرستاری از راه دور: مراقبان چگونه از آسیب فشاری در بیماران بستری در طول همه گیری کووید ۱۹ پیشگیری می کنند؟	Mamom (۲۰۲۲) (۱۱) تایلند
پرستاری از راه دور در عملکرد و خودکارآمدی مراقبین تأثیر داشت.	۳۶ مراقب بیمار کووید	نیمه تجربی	پرستاری از راه دور برای بهینه سازی برنامه ریزی ترخیص برای بیماران سالمند و اطمینان از تداوم مراقبت در منزل در همه گیریکووید ۱۹	Noha (Noha Ahmed) (۲۰۲۲) (۳) مصر
استفاده از پرستاری از راه دور در کاهش بار، ارتقای دانش و بهبود راهبردهای مقابله ای در بین مراقبان خانواده مؤثر بود.	۹۰ خانواده بیمار مبتلا به کووید	مداخله ای نیمه تجربی	تأثیر پرستاری از راه دور بر بار و راهبردهای مقابله ای در بین مراقبان خانواده بیمار مبتلا به کووید-۱۹ تأیید شده	(Amr) (۲۰۲۱) (۱) مصر
ارتباط مبتنی بر وب بر استرس درک شده مراقب تأثیر داشت.	۶۷ خانواده بیمار مبتلا به کووید	کارآزمایی بالینی	تأثیر ارتباط مبتنی بر وب بر استرس ادراک شده اعضای خانواده بیماران مشکوک یا تأیید شده کووید-۱۹: یک	شریعتی (۲۰۲۱) (۶) شاهرود

	کارآزمایی بالینی تصادفی موازی			
رودریگوس (Rodrigues) (۲۰۲۱) (۵) قزاقستان	پرستاری از راه دور در خدمات مراقبت در کووید-۱۹: منزل در همه گیری	۲۰۲۰ مطالعه مقطعی	۱۰۶ مراقب و بیمار مبتلا به کووید	پرستاری از راه دور در راهبردهای مراقبت های بهداشتی کاهش آلودگی موثر بود.

بحث

بیماران سالمند تمرکز داشت و مقالات دیگر بر مراقبان بیماران بالغ متمرکز بودند. اکثریت مطالعات در بیماران مبتلا کووید، یک مطالعه در مراقبت های زخم بستر و یک مطالعه در سالمندان انجام شده است. با توجه به اینکه در دوره کووید شیوع مشکلات مربوط به بیماری از جمله مشکلات تنفسی و .. بیشتر بوده است اکثریت مطالعات در مراقبین بیماران کووید انجام شده است و سایر مطالعات به مشکلات مراقبین در مراقبت از بیماران سالمند، زخم بستر و ... پرداخته است. پرستاری از راه دور می تواند مراقبت کارآمد و صرفه جویی در هزینه های سفر برای مراقبین بیمارانی که به مراقبت و نظارت طولانی مدت نیاز دارند، ارائه دهد. از این رو، آموزش، مشاوره و درمان شناختی رفتاری رایج ترین مداخلات برای مراقبین بود (۷). مراقبین نقش مهمی در مراقبت و رفاه بیماران دارند و حمایت مناسب از آنها ضروری است. مداخلات پرستاری از راه دور، توان مقابله با چالش های منحصربه فردی را که مراقبان در زمینه COVID-19 با آن مواجه هستند، دارند (۵). یکی از جنبه های مهم مداخلات پرستاری از راه دور، سلامت از راه دور است Telehealth به مراقبان اجازه می دهد تا از راه دور با متخصصان مراقبت های بهداشتی ارتباط برقرار کنند و آنها را قادر می سازد. بدون نیاز به مراجعه فیزیکی به مراکز درمانی، راهنمایی، آموزش و پشتیبانی دریافت کنند (۱۱).

این مطالعه مرور سیستماتیک سعی در شناسایی تاثیر برنامه های پرستاری از راه دور در حمایت و رفع نیازهای مراقبان خانواده بیماران در دوران کووید داشت و وجه تمایز آن نسبت به سایر مرور سیستماتیک، بررسی بار مراقبتی مراقبین در دوران کووید است. افزایش بار مراقبتی در دوران کووید-۱۹ میتواند باعث اختلال در روابط خانوادگی، محدودیت در فعالیتهای اجتماعی و جسمی در مراقبین شود (۸). در مطالعات مورد بررسی، مراقبین از پرستاری از راه دور راضی بودند و بهبود در نتایج را گزارش کردند. نتایج نشان داد که پرستاری از راه دور می تواند مراقبت را نه تنها برای بیماران بلکه به مراقبان خانواده نیز افزایش دهند. پرستاری از راه دور باعث ارتباط بیشتر و کارآمدتر با ارائه دهندگان مراقبت های بهداشتی می شوند. رضایت مراقبین به پرستاری از راه دور نشان دهنده نقش سلامت از راه دور در حمایت از مراقبین است. علاوه بر این از مزایای دیگر پرستاری از راه دور در مقالات مورد بررسی به خودکارآمدی و بهبود عملکرد مراقبین می توان اشاره کرد (۱۱) در میان مطالعات مورد بررسی در یک مطالعه بیماران و مراقبین به بررسی تأثیر فناوری های بهداشت از راه دور و ۵ مطالعه دیگر به اندازه گیری تأثیر سلامت از راه دور بر مراقبین بود. در یک مطالعه بر مراقبان

جایی که بیماران و خانواده‌هایشان فعالانه در فرآیند مراقبت شرکت دارند و در فرآیند تصمیم‌گیری مشارکت می‌کنند. زیرا گاهی ممکن است از مراقبان خانواده خواسته می‌شود تا تصمیم بگیرند یا به عنوان نیابتی برای بیمار عمل کنند (۴). در چنین مواردی، در دسترس بودن ابزارهایی که دسترسی به اطلاعات و یا خدمات پشتیبانی را تسهیل کند، مهم است. بررسی حاضر نشان می‌دهد که پرستاری از راه دور می‌تواند بر مراقبت از بیماری‌های مزمن، مراقبت در منزل و تأثیر مثبت بگذارد (۳).

در مطالعه ویلز و همکاران جلسات درمانی از طریق تلفن به مدت سه ماه ارائه شد آموزش و حل مسئله یکی از انواع درمان روانی اجتماعی در این مطالعه بود (۱۳). مراقبان در هنگام مراقبت از بیماران با چالش‌های مختلف و تصمیم‌گیری در مورد انتخاب‌های دشوار روبرو هستند. از طریق پرستاری از راه دور می‌توانند یاد بگیرند که چگونه با مشکلات کنار بیایند و از طریق آموزش حل مشکلات بهتر تصمیم بگیرند. ویدئو کنفرانس و تلفن از فن آوری‌های اصلی برای ارائه مشاوره، آموزش و حل مسئله بود (۱۴). نتایج مطالعه شوهانی و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند پرستاری از راه دور در بهبود دانش و کیفیت مراقبت ارائه شده توسط مراقبان خانوادگی بیماران مبتلا به سرطان موثر است (۱۵). در همین راستا، چی و دمیریس گزارش کردند که آموزشی مبتنی بر تلفن، مبتنی بر وب و فناوری‌های ویدئویی ابزارهای موثری برای بهبود آگاهی و مهارت‌های مراقبین هستند (۴). نتایج مطالعه حاضر با کوین و برین مطابقت داشت که سلامت از راه دور یک استراتژی مؤثر برای دادن مهارت‌های لازم به مراقبان خانواده است (۱۶). نتایج مطالعه حاضر با مطالعه باکاس و همکاران مطابقت داشت، در این مطالعه نشان دادند پس از مداخله کاهش زیادی در بار مراقبین و علائم افسردگی وجود

پرستاری از راه دور، بار کاری مراقبین و استرس مراقبین را کاهش داد. گروه‌های پشتیبانی مجازی یکی دیگر از مداخلات ارزشمند پرستاری از راه دور برای مراقبین هستند. این گروه‌ها بستری را برای مراقبین فراهم می‌کنند تا با دیگرانی که تجربیات مشابهی را پشت سر می‌گذارند، ارتباط برقرار کنند. آنها می‌توانند چالش‌های خود را به اشتراک بگذارند و مشاوره لازم را دریافت نمایند. گروه‌های پشتیبانی مجازی می‌توانند به کاهش احساس انزوا و ایجاد حس اجتماعی برای مراقبین کمک کنند. منابع آموزشی آنلاین دانش و مهارت‌های مراقبین را در مدیریت مراقبت از COVID-19 بیشتر می‌کند. این منابع اطلاعاتی را در مورد بهترین شیوه‌ها، دستورالعمل‌ها و تکنیک‌های مراقبت ارائه می‌کنند و به مراقبان توانمند می‌شوند تا مراقبت‌های باکیفیت را به بیماران خود ارائه دهند. علاوه بر این، برنامه‌های آموزشی آنلاین می‌تواند به کاهش اضطراب و افزایش اعتماد مراقبان به توانایی‌های خود کمک کند (۶).

منابع آموزشی آنلاین نیز برای حمایت از مراقبین بیماران کووید-۱۹ ضروری است. این منابع می‌توانند اطلاعاتی را در مورد نحوه مراقبت موثر از عزیزانشان، مدیریت علائم، جلوگیری از انتشار ویروس و مراقبت از سلامتی خود به مراقبین ارائه دهند. منابع آموزشی آنلاین را می‌توان در هر زمان در دسترس قرار داد و به مراقبان اجازه می‌دهد تا با سرعت خود یاد بگیرند و نیازهای خاص خود را برطرف کنند. متداول‌ترین فناوری مورد استفاده، کنفرانس ویدئویی بود که به بیماران و مراقبان اجازه دسترسی بهتر به ارائه دهندگان مراقبت‌های بهداشتی را می‌داد (۱۱). چنین تعاملاتی می‌تواند از ارائه مداخلات شناختی رفتاری یا آموزشی مختلف به بیماران و خانواده‌ها پشتیبانی کند. استفاده از فناوری می‌تواند تجربه مراقبت را افزایش دهد و تصمیم‌گیری مشترک را تسهیل کند،

پرستاری از راه دور در مطالعات مشابه با تعداد مطالعات بیشتر انجام گردد.

نتیجه گیری

استفاده از پرستاری از راه دور در کاهش بار، ارتقای دانش بیماری کووید-۱۹ و بهبود راهبردهای مقابله ای در بین مراقبین خانواده بیماران مبتلا به کووید-۱۹ مؤثر بود. استفاده از این رویکرد ارتباطی علاوه بر ارزان بودن، راهی مطمئن برای برقراری ارتباط با خانواده بیماران در شرایط کووید است و استفاده از آن به پرستاران و کادر درمانی توصیه می شود.

حمایت مالی

این طرح با حمایت مالی معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شده است.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش حاصل طرح پژوهشی است که با کد طرح 4010712 و کد اخلاق IR.MUMS.NURSE.REC.1401.076 در دانشگاه علوم پزشکی مشهد به تصویب رسیده است.

تضاد منافع

پژوهشگران اعلام می دارند، هیچگونه تضاد منافی وجود نداشته است.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مشهد به جهت حمایت مالی از این طرح تشکر و قدردانی می نمایند.

دارد(۱۷). در همین راستا، گراون (Graven) و همکاران گزارش کردند که سلامت از راه دور ابزاری موثر در ارائه مداخلات مراقب است و به طور قابل توجهی بار مراقب را بهبود می بخشد(۱۸).

از سوی دیگر شاهرخی و همکاران گزارش داد که پرستاری از راه دور هیچ تأثیر قابل توجهی بر کیفیت مراقبت ارائه شده توسط مراقب خانواده ندارد. گوستافسون و همکاران در یک کارآزمایی بالینی در مقیاس بزرگ با ۳۰۱ زوج والد-کودک گزارش کردند که مدیریت ماهانه پرونده پرستار از طریق تماس های تلفنی به طور قابل توجهی کنترل آسم کودکان و خودکارآمدی و شایستگی اطلاعات والدین را بهبود بخشید که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی نداشت(۱۹). ماهیت بیماری از دلایلی است که تأثیر قابل توجه آموزش پرستاری از راه دور را کاهش می دهد (۲۰). همچنین علت تفاوت نتایج ممکن است به این علت باشد که در دوران کووید به علت محدودیت دسترسی به خدمات، مراقبان و بیماران از خدمات از راه دور استقبال کرده و خودکارآمدی و رضایت بیشتری گزارش کردند.

نتایج مداخلات پرستاری از راه دور در بیماران COVID-19 نتایج مثبتی را هم برای بیماران و هم برای مراقبین نشان داده است. این مداخلات در بهبود دانش، مهارت‌ها و اعتماد مراقبین در مدیریت علائم و داروهای COVID-19 مؤثر بوده است. مراقبانی که از راه دور از راه دور حمایت و راهنمایی دریافت کردند، گزارش دادند که برای ارائه مراقبت به عزیزانشان مجهزتر هستند.

محدودیت های اصلی مطالعه حاضر تعداد محدود مقالات بود که پیشنهاد می شود در مطالعات آتی،

مراجع

- [1] Elsayed Farid Amr A, Taha Ahmed AbouElazab R, Ramadan Hussein S, Ibrahim Doma N, Salah Shalaby Salama E. Effect of Tele-nursing on Burden and Coping Strategies among Family Caregivers of Confirmed COVID-19 Patients. *Egyptian Journal of Health Care* 2021; 12(4): 511-29.
- [2] Tokarz J. Being a Caregiver in the Time of a Pandemic: An Integrative Review. 2021.
- [3] Mohamed NA, Mohamed HA, Hafez SH. Tele Nursing to Optimize Discharge Planning for Elderly Patients and Ensure Continuity of Home Care during COVID-19 Pandemic. *NILES journal for Geriatric and Gerontology* 2022; 5(1):92-109.
- [4] Chi N-C, Demiris G. A systematic review of telehealth tools and interventions to support family caregivers. *Journal of telemedicine and telecare*. 2015;21(1):37-44.
- [5] Rodrigues MA, Santana RF, Hercules ABS, Bela JC, Rodrigues JN. Telenursing in the home care service in COVID-19 pandemic: a cross-sectional study. *Online Brazilian Journal of Nursing*. 2021;20.
- [6] Shariati E, Dadgari A, Talebi SS, Mahmoodi Shan GR, Ebrahimi H. The effect of the web-based communication between a nurse and a family member on the perceived stress of the family member of patients with suspected or confirmed covid-19: a parallel randomized clinical trial. *Clinical nursing research*. 2021;30(7):1098-106.
- [7] Goudarzian M, Fallahi-Khoshknab M, Dalvandi A, Delbari A, Biglarian A. Effect of telenursing on levels of depression and anxiety in caregivers of patients with stroke: A randomized clinical trial. *Iranian journal of nursing and midwifery research*. 2018;23(4): 248.
- [8] Raesi R, Mirzaei A, Saghari S, Raei M, Bokaie S, Hushmandi K. Investigating the Effect of Tele-Nursing on the Care Burden of Family Caregivers of COVID-19 Patients. *Journal of Critical Care Nursing*. 2021;14(3):21-9.
- [9] Bernocchi P, Bonometti F, Serlini M, Assoni G, Zanardini M, Pasotti E, et al. Telehealth and telecare: a real-life integrated experience in the COVID-19 pandemic. *Telemedicine and e-Health*. 2022;28(5):720-7.
- [10] Amr AEF, AbouElazab RTA, Hussein SR, Doma NI, Salama ESS. Effect of Tele-nursing on Burden and Coping Strategies among Family Caregivers of Confirmed COVID-19 Patients.
- [11] Mamom J, Daovisan H. Telenursing: How do caregivers treat and prevent pressure injury in bedridden patients during the COVID-19 pandemic in Thailand ?Using an embedded approach. *Journal of Telemedicine and Telecare*. 2022:1357633X221078485.
- [12] Porritt K, Gomersall J, Lockwood C. JBI's systematic reviews: study selection and critical appraisal. *AJN The American Journal of Nursing*. 2014;114(6):47-52.
- [13] Wilz G, Schinköthe D, Soellner R. Goal attainment and treatment compliance in a cognitive-behavioral telephone intervention for family caregivers of persons with dementia. *GeroPsych: The Journal of Gerontopsychology and Geriatric Psychiatry*. 2011;24(3): 115.
- [14] Badger TA, Segrin C, Hepworth JT, Pasvogel A, Weihs K, Lopez AM. Telephone-delivered health education and interpersonal counseling improve quality of life for Latinas with breast cancer and their supportive partners. *Psycho-Oncology*. 2013;22(5): 1035-42.

- [15] Shohani M, Mozafari M, Khorshidi A, Lotfi S. Comparison the effect of face to face and telenursing education on the quality of family caregivers caring in cancer patients referred to oncology ward Shahid Mostafa Khomeini hospital, Ilam 2017. Journal title. 2019;1(3):0.
- [16] Quinn WV, O'Brien E, Springan G. Using telehealth to improve home-based care for older adults and family caregivers. AARP Public Policy Institute, Washington, DC. 2018.
- [17] Bakas T, Austin JK, Habermann B, Jessup NM, McLennon SM, Mitchell PH, et al. Telephone assessment and skill-building kit for stroke caregivers: a randomized controlled clinical trial. Stroke. 2015;46(12):3478-87.
- [18] Graven LJ, Glueckauf RL, Regal RA, Merbitz NK, Lustria ML, James BA. Telehealth Interventions for Family Caregivers of Persons with Chronic Health Conditions: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials. International Journal of telemedicine and applications. 2021;2021.
- [19] Gustafson D, Wise M, Bhattacharya A, Pulvermacher A, Shanovich K, Phillips B, et al. The effects of combining Web-based eHealth with telephone nurse case management for pediatric asthma control: a randomized controlled trial. Journal of medical Internet research. 2012;14(4):e1964.
- [20] Shohani M, Mozafari M, Khorshidi A, Lotfi S. Comparing the effects of face-to-face and telenursing education on the quality of family caregivers caring in patients with cancer. Journal of family medicine and primary care. 2018;7(6):1209.